

จินตมณี

ผู้แต่ง

พระโหราธิบดี แต่งเมื่อ พ.ศ. ๒๒๑๕

พระโหราธิบดี รับราชการเป็นโหรหลวงอยู่ที่กรุงศรีอยุธยาในรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

ตำนานศรีปราชญ์ที่พระยาปรีดิธรรมาดา กล่าวว่า พระโหราธิบดีเป็นบิดาของศรีปราชญ์

สันนิษฐานว่าอาจถึงแก่กรรมก่อน พ.ศ. ๒๒๒๓ ซึ่งเป็นปีที่สมเด็จพระนารายณ์มหาราชรับสั่งให้รวบรวม

ชำระกฎหมายเหตุซึ่งท่านแต่งไว้เข้ากับฉบับอื่นๆ

ลักษณะการแต่ง

แต่งเป็นร้อยแก้ว บางตอนเป็นคำประพันธ์ต่างๆ จินตมณีเป็นหนังสือสอนอ่าน และแต่งเป็น

หนังสือเรียนเล่มแรก ได้ใช้เป็นหนังสือเรียนมาจนถึงรัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

เรื่องย่อ

เริ่มต้นกล่าวถึงพระรัตนตรัยและพระสรัสวดี กล่าวถึงอักษรศัพท คำมัสการ คำที่ใช้ ศ ข ส

คำที่ใช้ไม้ม้วน ไม้มลาย ฤ ฦ ฦ ฤ อักษรสามหมู่ การผันอักษร เครื่องหมายต่างๆ

ตอนต่อไปอธิบายวิธีการประพันธ์พร้อมด้วยตัวอย่างหนังสืออื่นๆที่แต่งขึ้นเอง และปิดท้ายด้วย

บอกชื่อและประวัติผู้แต่ง

ตัวอย่าง

จินตมณี พระโหราธิบดี เดอมอยู่เมืองสุโขทัย แต่งถวายครั้งสมเด็จพระนารายณ์เป็นเจ้าลพบุรี

ขุนปราชนึงเลิศ เปนโหรประเสริฐ ปัญญาชำนาญ ชาวโอฆบุรี สวัสดิพิศาล ข้าพระภูบาล เจ้ากรุงพระนคร

ที่มา : ประวัตินครคดีไทยสมัยสุโขทัยและอยุธยา ของเสนีย์ วิลาวรรณ